

ג'ויס, ויליאם

(1946-1906)

(William Joyce; 'לורד הו-הו' (Lord Haw-Haw). פשיסט בריטי, שדרן שידורים נאציים מגרמניה לאיים הבריטיים בימי המלחמה.

ג' נולד בניו יורק למשפחה ממוצא אירי, אב קתולי ואם פרוטסטנטית. המשפחה התאזרחה בארצות-הברית, אך ב-1909 שבה לאירלנד. הוריו של ג' היו נאמנים לכתר הבריטי וברוח זו חינכו את בנם. ב-1921 עברו הוריו לאנגליה וג' למד באוניברסיטה בלונדון.

ב-1923 הצטרף ג' לארגון 'הפשיסטים הבריטים' (ראה *בריטניה) בעל עמדה אנטי-קומוניסטית תקיפה. כשנוסדה ב-1932 המפלגה הפשיסטית (British Union of Fascists, BUF), בראשותו של אוזולד *מוזלי, עבר ג' לשורותיהם, התבלט בכישוריו ובקנאותו, מונה לאחראי על התעמולה הפוליטית של המפלגה וישמו נודע כנואם מלהיב בעל דעות ושיטות רדיקליות. ב-1937, לאחר שנכשל בבחירות סוערות למועצה מקומית באחד מרובעי לונדון, ועקב המשבר הכספי והקרע בינו ובין מוזלי שאותו חשב למתון מדי בתחום האנטי-יהודי, פרש ה-BUF והקים עם חבר פרלמנט לשעבר, ג'ון בקט, שאף הוא פרש מה-BUF, את ה'הליגה הנציונל-סוציאליסטית' (National-Socialist League). 'ההליגה' היתה קרובה לנאציזם הגרמני. ג' העריץ את היטלר וביקש להגביר את המאבק עם הקפיטליסטים והיהודים. 'ההליגה' נשארה חוג קטן של קיצוניים ולא הטביעה חותם של ממש על החיים הפוליטיים בבריטניה.

באוגוסט 1939, ערב פרוץ המלחמה, בחר ג' לצאת עם אשתו השנייה לגרמניה. זמן מה לאחר פרוץ המלחמה התחיל לעבוד בשידורי תעמולה גרמניים לבריטניה ('Germany Calling') והם זכו להאזנה רבה. ישנן הערכות שונות באשר להשפעת השידורים הללו. יש טוענים כי הציבור הבריטי ראה בהם צורת בידור בזמן המלחמה, ויש סבורים כי השידורים תרמו להפצת שמועות תבוסתניות, כי תמיד כללו ידיעות אמיתיות בצד בדיות ודברי הסתה. הכינוי 'Lord Haw-Haw' ניתן לשדרן בעיתונות הבריטית לפני שנודעה זהותו, ורק כעבור זמן מה נודע שמו. הוא היה לאדם שנוא על בני ארצו ולסמל הבגידה. ג' חיבר את מרבית החומר המשודר וגם הועסק בתחנה שפעלה בגרמניה וביקשה להופיע כתחנת מחתרת הממוקמת בבריטניה עצמה.

בזמן המלחמה קיבל ג' אזרחות גרמנית, ולאחר תבוסת הנאצים ביקש להימלט בזהות שאולה, אך בסוף מאי 1945, נתגלה ונתפס. הוא הובא לבריטניה והועמד למשפט באשמת בגידה בארצו בזמן מלחמה. קו ההגנה של ג' היה שהוא לא היה אזרח בריטי, כי נולד אזרח אמריקני ובזמן המלחמה קיבל אזרחות גרמנית. ואולם, התברר כי ב-1933 ביקש ג' וקיבל דרכון בריטי בטענה שהוא אזרח בריטי, הדרכון הוארך ועמו יצא לגרמניה. המשפט עורר

הדים עזים בדעת הקהל, עבר את הערכאות השונות והן מצאוהו אשם ובינואר 1946 הוצא להורג.

בפנייתו האחרונה לציבור נאמר: 'בחי' ובמותי אני נלחם ביהודים, שגרמו את המלחמה ושמייצגים את כוחות השחור'.